

سخن سر دبیر

سلامت در افق سیاست‌های کلی

سلامت نعمت مجھول‌الهی است. در نیایش معنوی امام سجاد علیه السلام ویژگی‌های متعالی و بینظیری بر آن بر شمرده شده است:

"اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَلِيْسِنِي عَافِيَتَكَ، وَحَصِّنِي بِعَافِيَتَكَ، وَأَكْرَمِنِي بِعَافِيَتَكَ، وَأَغْنِنِي بِعَافِيَتَكَ، وَتَصَدِّقْ عَلَى بِعَافِيَتَكَ، وَهَبْ لِي بِعَافِيَتَكَ وَأَفْرَشْنِي بِعَافِيَتَكَ، وَأَصْلَحْ لِي بِعَافِيَتَكَ، وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنِي وَبَيْنِي عَافِيَتَكَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَلِيْسِنِي عَافِيَةً كَافِيَةً شَافِيَةً عَالِيَةً نَامِيَةً، عَافِيَةً تُولَّدُ فِي بَدِينِي الْعَافِيَةَ، عَافِيَةَ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ، وَامْنُنْ عَلَى بِالصِّحَّةِ وَالآمْنِ وَالسَّلَامَةِ فِي دِينِي وَبَدِينِي، وَالْبَصِيرَةَ فِي قَلْبِي، وَالنَّفَاذَ فِي أُمُورِي، وَالْخَشِيشَةَ لَكَ، وَالْخَوْفَ مِنْكَ، وَالْقُوَّةَ عَلَى مَا أَمْرَتَنِي بِهِ مِنْ طَاعَتَكَ، وَالْاجْتِنَابَ لِمَا نَهَيْتَنِي عَنْهُ مِنْ مَعْصِيَتِكَ"....."

"خداؤندا بر محمد و آلس درود فrst، و لباس عافیت بر من بپوشان، و سراپایم را به عافیت فراگیر، و به عافیت محفوظم دار، و به عافیت گرامی ام دار، و به عافیت بی نیازم کن، و عافیت را بر من صدقه ده، و مرا عافیت بخش، و برايم بستر عافیت بگستره، و عافیت را برايم از هر مانع پیراسته ساز، و در دنيا و آخرت بين من و عافیت جدایي ميندار. خداوندا بر محمد و آلس درود فrst، و مرا عافیت بخش عافیتی کافي و شفابخش، و برتر و روزافزون، عافیتی که در بدن عافیت تولید کند، و در يك کلمه: عافیت دنيا و آخرت، و بر من منت نه به تندرستی و امنیت و سلامت در دین و بدن، و بصیرت در دل، و پیشرفت در امور، و هراس و بیم از تو، و توان و قدرت بر انجام طاعتی که مرا به آن فرمان داده‌ای، و اجتناب از نافرمانی ات که مرا از آن بر حذر داشته‌ای"....."

در این مكتب‌الهای‌بخش، سلامت به منزله پیوستگی و هماهنگی با اقیانوس بی‌انتهای نعمت‌های الهی برای انسان تعییر شده است.

سیاست‌های کلی سلامت سندی با ریشه‌های و حیاتی، اهداف متعالی و رویکردهای علمی و فناورانه و آموزه‌هایی مشتمل بر راهبردهای عینی و واقع‌بینانه است. این سند چراغ راه و پرچم هدایت نظام سلامت در مسیر پر تلاطم جاری و مقصد دشوار و پویاز و نشیب آتی است. تنظیم، تدوین تبیین، نهادینه‌سازی، اجراء و پایش سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌های سلامت در پرتو انوار و رهنمودهای سیاست‌های کلی به منزله سورشاردن بر سفینه نجاتی است که سرنشینان را از بیم امواج و گرداب‌های مهلك در امان می‌دارد. عدول از مسیر این سفینه هدایت نیز گرفتاری در بحران‌های بنیان برافکنی است که موجبات محرومیت نسبی آحاد ملت از نعمت بزرگ سلامت را رقم خواهد زد. از ویژگی‌های این سند، ارزش بنیانی، عدالت‌محوری، جامعه‌شناسختی، مردم شناختی، جامعیت، واقع‌بینانه بودن، پاسخگویی، قابلیت اجرا و عمل، هماهنگ بودن با موازین علم و فناوری و مناسب بودن با فرهنگ اسلامی مردم بزرگ ایران است.

جای تأسف است که سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان و مجریان ارشد نظام سلامت، این سند حیات بخش را مهجور و آن را محور سیاست‌ها و تصمیمات و برنامه‌های خود قرار نداده‌اند. موجب نگرانی است که تأثیرگذاری از فرهنگ سکولار و الگوی‌داری از نظام سلطنه

۱. بخشی از دعای بیست و سوم صحیفه سجادیه

۲. <https://www.yjc.ir>

علمی استکبار جهانی و اقتباس از دستورالعمل‌های دیکته‌ای نظام‌های غربی، در نظام آموزش عالی و نظام خدمات و مراقبت‌های سلامت جاری کشور بیش از الهام گرفتن از دستاوردهای ناب و خالص ملی و فرهنگ اصیل و حیات بخش اسلامی و ظرفیت‌های بالقوه عظیم نیروی انسانی داخلی است. فرهنگستان علوم پزشکی در تلاشی روبه تراید در صدد است تا ضمن تبیین مبانی و رهیافت شیوه‌های اجرایی سیاست‌های کلی سلامت، نسبت به فرهنگ‌سازی در عرصه‌های معنوی، اخلاقی، خودکفایی، عزت و استقلال و خودکفایی اهتمام نماید. در این ویژه‌نامه، شماره قبلی و شماره‌های بعدی، برخی از نتایج طرح‌ها و اقدامات همراستا با رصد کلان نحوه اجرای این سند توسط نظام سلامت کشور، منعکس و به آراء صاحب‌نظران گذاشته می‌شود. این مطالب از محصولات پژوهشی طرح‌های انجام شده به صورت مشترک، بین فرهنگستان و مراکز تحقیقاتی منتخب، در مورد بندهای ۱۴ گانه سیاست‌های کلی سلامت برگزیده شده‌اند. ضمن سپاس از نویسنده‌گان محترم و مراکز تحقیقاتی ذیربیط، امید است با جلب حمایت سیاست‌گذاران و بذل توجهات برنامه‌ریزان، و در پرتو تلاش‌ها و ابتکارات مدیران، موجبات تحقق منویات مهم‌ترین سند سیاستی سلامت کشور توسط سرمایه انسانی تلاشگر و ارزش‌آفرین در صحنه‌های اجراء و عمل فراهم گردد.

من الله التوفيق و عليه التكلان

سردیبر